

Η πανδημία της παραπληροφόρησης

Τα 5+1 πιο διαδεδομένα σενάρια συνωμοσίας στην Ελλάδα και στον κόσμο με επίκεντρο τον κορωνοϊό

ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΚΟΡΔΑ

Καθώς η κρίση του κορωνοϊού συνεχίζει να επιδεινώνεται, φέρνοντας τον πλανήτη αντιμέτωπο με ένα νέο – πρόωρο – κύμα κρουσμάτων, μια δεύτερη παράλληλη... πανδημία, αυτή της παραπληροφόρησης, εξελίσσεται στον εικονικό κόσμο του Διαδικτύου. Οι θεωρίες συνωμοσίας συμπεριφέρονται όπως ο ίδιος ο ιός και εξαπλώνονται από άτομο σε άτομο εξίσου γρήγορα μέσω αμφιβόλου εγκυρότητας ιστοτόπων, όπως ακριβώς συμβαίνει και με τον SARS-CoV-2 στην πραγματική ζωή. Τα «NEA» κατέγραψαν τα πέντε συν ένα πλέον διαδεδομένα σενάρια συνωμοσίας με επίκεντρο τον ιό που μέχρι στιγμής έχει στοιχίσει τη ζωή σε 710.000 ανθρώπους παγκοσμίως.

Ο κορωνοϊός μεταδίδεται μέσω του δικτύου 5G

Αυτή η θεωρία είναι αρκετά εύκολο να αποδομηθεί αφού η εξάπλωση ιών μέσω του ηλεκτρομαγνητικού φάσματος είναι βιολογικά αδύνατη. Το τελευταίο αποτελείται από κύματα-φωτόνια, ενώ οι ιοί είναι βιολογικά σωματίδια που αποτελούνται, μεταξύ άλλων, από πρωτεΐνες και νουκλεϊκά οξέα. Παρ' όλα αυτά, η παραπάνω «ασήμαντη» λεπτομέρεια δεν φαίνεται να πτοεί τους θιασώτες της εν λόγω ιδέας. Ο λόγος που έχει κερδίσει δημοφιλία (όπως και πολλές αντίστοιχες) είναι η σύνδεση δύο γεγονότων που στην πραγματικότητα δεν έχουν καμία σχέση μεταξύ τους. Σε αυτή την περίπτωση, αφορμή για την αλλόκοτη σύνδεση στάθηκε η ταχεία ανάπτυξη των δικτύων 5G, η οποία συνέπεσε χρονικά με το ξέσπασμα της πανδημίας.

Ο Μπιλ Γκέιτς πίσω από την πανδημία

Οι περισσότερες θεωρίες συνωμοσίας – όπως οι ιοί – μοιάζουν και μεταλλάσσονται συνεχώς, όμως κάποιοι πρωταγωνιστές τους παραμένουν σταθεροί. Ένας εξ αυτών είναι και ο δισεκατομμυριούχος ιδρυτής της Microsoft, ο οποίος τείνει να ξεπεράσει σε δημοφιλία μεταξύ των συνωμοσιολόγων ακόμα και τον all time classic Τζορτζ Σόρος. Το όνομά του συνδέθηκε για πρώτη φορά με τον κορωνοϊό όταν επέκρινε την ανεπάρκεια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Σύμφωνα με τους «New York Times», μέλη του αντιεμβολιαστικού κινήματος και της πάντα φιλόξενης προς τους συνωμοσιολόγους άκρας Δεξιάς έχουν απομονώσει απόσπασμα από ομιλία του Γκέιτς σε κάποιο Ted του 2015 και στο οποίο – με αφορμή το ξέσπασμα του Εμπολα – προειδοποίησε για μια νέα πανδημία. Η τοποθέτησή του αυτή ήταν αρκετή για να εμπλακεί το όνομά του σε... σκοτεινά σενάρια που τον θέλουν μέχρι και δημιουργό του νέου κορωνοϊού, με σκοπό, φυσικά, το κέρδος, μέσω των δισεκατομμυρίων εμβολίων που οι εταιρείες του θα αναπτύξουν και τα οποία θα εμψυεύσουν στον παγκόσμιο πληθυσμό... μικροτοίπ-κοριούς παρακολούθησης.

Η COVID-19 είναι βιολογικό όπλο

Μια παραλλαγή της παραπάνω θεωρίας θέλει την Κίνα να ανέπτυξε σκόπιμα τον νέο κορωνοϊό με στόχο να τον χρησιμοποιήσει ως βιολογικό όπλο. Σύμφωνα με το think tank Pew Research, σχεδόν τρεις στους 10 Αμερικανούς πιστεύουν ότι η COVID-19 κατασκευάστηκε σε εργαστήριο, είτε σκόπιμα (23%) είτε κατά λάθος (6%). Μάλιστα, το πρώτο ενδεχόμενο είναι ιδιαίτερα δημοφιλές μεταξύ των Αμερικανών που αυτοτοποθετούνται στα δεξιά του πολιτικού χάρτη και κέρδισε περισσότερο έδαφος χάρη στον

ρεπουμπλικάνο γερουσιαστή του Αρκάνσας Τομ Κότον, ο οποίος ενίσχυσε δημόσια το εν λόγω σενάριο. Προηγουμένως, βέβαια, είχε ήδη προβληθεί από την ακραία συντηρητική ενημερωτική ιστοσελίδα Washington Examiner, η οποία είχε συνδέσει το ινστιτούτο ιολογίας της Γουχάν «με το κρυφό πρόγραμμα βιολογικών όπλων του Πεκίνου».

Ο στρατός των ΗΠΑ εισήγαγε τον ιο στην Κίνα

Αυτή ουσιαστικά είναι η απάντηση των κινέζων συνωμοσιολόγων στις κατηγορίες

των αμερικανών... συναδέλφων τους. Η ιδέα διαδόθηκε αρχικά από τον εκπρόσωπο του υπουργείου Εξωτερικών της Κίνας Zhao Lijian, ο οποίος στον προσωπικό του λογαριασμό στο Twitter έγραψε «είναι πιθανό ο αμερικανικός στρατός να έφερε τον ιό στη Γουχάν». Αυτά τα σχόλια, σύμφωνα με τη Φωνή της Αμερικής, απηχούν μια ευρέως διαδεδομένη θεωρία συνωμοσίας στην Κίνα, βάσει της οποίας το αμερικανικό στρατιωτικό προσωπικό είχε μεταφέρει τον ιό στη Γουχάν κατά τη διάρκεια των Παγκόσμιων Στρατιωτικών Αγώνων που έγιναν στην επαρχία τον Οκτώβριο του 2019. Μάλιστα, στο πλαίσιο της εγχώριας προπαγάνδας έγινε μια αποτυχημένη προσπάθεια μετονομασίας της COVID-19 σε «ιό των ΗΠΑ». Παρότι το σενάριο αυτό είναι και το μοναδικό που έχει υιοθετηθεί – έστω ανεπίσημα – από κυβερνητικούς αξιωματούχους, χάνει σε δημοφιλία.

Η COVID-19 δεν υπάρχει

Η ευκολότερη αλλά και δημοφιλέστερη θεωρία συνωμοσίας σε παγκόσμιο επίπεδο είναι αυτή που βασίζεται στην... άρνηση της ύπαρξης του κορωνοϊού. Σύμφωνα με τους επαγγελματίες συνωμοσιολόγους David Icke και Alex Jones, ο κορωνοϊός δεν είναι τίποτα άλλο από ένα φανταστικό κατασκεύασμα της παγκοσμιοποιημένης ελίτ που ως στόχο έχει μέσω του φόβου να καταστείλει τις ατομικές ελευθερίες. Τόσο απλά...

Ο ιός «ξέφυγε» από κινεζικό εργαστήριο

Είναι αλήθεια ότι το αρχικό επίκεντρο της επιδημίας, η κινεζική πόλη Γουχάν, φιλοξενεί ένα ιολογικό ινστιτούτο όπου ερευνητές μελετούν εδώ και χρόνια τους κορωνοϊούς. Μία από τις εξέχουσες ιολόγους που διεξάγουν μελέτες σε αυτό, η Shi Zhengli, είχε τεθεί επικεφαλής εμπειρογνώμονας των ερευνών για τη μελέτη-αντιμετώπιση της προηγούμενης πανδημίας του SARS. Σε μια αποστροφή του λόγου της, λοιπόν, είχε αναφέρει ότι κατά το αρχικό στάδιο της πανδημίας του νέου κορωνοϊού εξέτασε ενδελεχώς τα εργαστηριακά αρχεία για να βεβαιωθεί ότι τίποτα δεν είχε πάει στραβά κατά τις έρευνες. Μάλιστα, παραδέχτηκε ότι ένιωσε ανακούφιση όταν διαπίστωσε ότι η γενετική αλληλουχία έδειξε ότι ο SARS-CoV-2 δεν ταιριάζει με κανέναν από τους ιούς που έχουν μελετηθεί στο ινστιτούτο. Το δεύτερο σκέλος της δημόσιας τοποθέτησής της, ωστόσο, φαίνεται ότι λίγο απασοχεί τους απανταχού συνωμοσιολόγους που θεωρούν ότι ο κορωνοϊός «ξέφυγε» από τον έλεγχο των κινέζων ερευνητών που τον μελετούν.

Η άλλη όψη

ΘΕΩΡΙΕΣ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑΣ

Συνωμοσίες γίνονται στην Ιστορία. Όταν όμως αυτές είναι το κεντρικό σου εργαλείο για να αποκωδικοποιείς τα πάντα – συχνά εδώ σε επιβουλεύονται όλοι –, το πρόβλημα είναι μεγάλο. Η πανδημία επικαιροποίησε μερικές από τις θεωρίες τούτες. Βάλανε το χεράκι τους και ιστοσελίδες που είναι επιρρεπείς στην επισκεψιμότητα και τα μαζικά κλικ. Πίσω από τις θεωρίες αυτές, παράλογες και εξωφρενικές, μπορεί κανείς να διακρίνει πολλά. Μια είδους ανορθολογική άμυνα απέναντι στον φόβο. Η πανδημία «δεν υπάρχει», «η μάσκα έχει μέσα μικροτοίπ», «ο Μπιλ Γκέιτς θέλει να μας εμβολιάσει». Αυτός που κατέχει το μυστικό, το υπερβαίνει. Και κατέχει και τη λύση. Κλασική αρχή ψυχολογίας. Επικίνδυνος για τις μέρες μας.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ν. ΜΑΝΙΑΤΗΣ